

De Marchi F, Saraceno M, Sarnelli MF, et al. Potential role of vitamin D levels in amyotrophic lateral sclerosis cognitive impairment. *Neurol Sci* 2023; 44(8): 2795-2802.

Cognitieve stoornissen komen regelmatig voor bij mensen met ALS. Er is niet eerder onderzocht of vitamine D een rol speelt bij de ontwikkeling van cognitieve stoornissen.

De deelnemers waren 55 mensen met ALS, waarvan 33 mannen. Bij 42 van hen was de ziekte in een arm of been (spinaal) begonnen. Er zijn een aantal neuropsychologische testen uitgevoerd en bloedafname van vitamine D. Een vitamine D waarde boven 30ng/ml werd in dit onderzoek beschouwd als optimaal, tussen 21-30 als laag, tussen 10-20 als tekort en onder 10 als ernstig tekort. Bij het stellen van de diagnose hadden 25 mensen geen cognitieve stoornissen en 30 mensen lichte tot ernstige stoornissen. De meeste mensen hadden lage vitamine D waarden, gemiddeld 19,87ng/ml. Er waren 9 mensen met een ernstig tekort, 23 mensen met een tekort en slechts 10 mensen hadden een optimale waarde. De mensen met een spinaal debuut hadden lagere vitamine D waarden dan de mensen met een bulbaire (bij de keel) begin van de ziekte. Bij de mensen met cognitieve stoornissen waren de vitamine D waarden lager dan bij de mensen zonder cognitieve stoornissen. Bij de mensen met een ernstig tekort aan vitamine D was de ziekte duur korter. De resultaten wijzen erop dat de vitamine D waarde de cognitieve status mogelijk kan beïnvloeden. Ernstige tekorten zouden een negatieve factor kunnen zijn voor de levensverwachting. Mogelijk kan verbetering van de vitamine D waarde de cognitieve status bij mensen met ALS beschermen.